

คลื่น/ลม/ทะเล: จากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติสู่ผลงานจิตรกรรม

WAVE/WIND/SEA: From Emotions to Nature

กชพรรณ ไพฑูรย์¹

Kotchapan Paitoon

Article History

Received: July 8, 2020

Revised: July 20, 2020

Accepted: July 30, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง คลื่น/ลม/ทะเล: จากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติสู่ผลงานจิตรกรรม เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาและการแสดงออกแบบใหม่เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมและเพื่อศึกษา การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติ เป็นแนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน จิตรกรรมชุดนี้

ธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิทยาการและสุนทรียภาพ เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานที่สำคัญทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์อันเป็น เอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ มนุษย์นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ การที่ได้เข้าไปสัมผัสกับธรรมชาติจึงทำให้เกิด อารมณ์ความรู้สึกที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกมีความสุข ผ่อนคลาย ได้ปลดปล่อยพลังงานที่มีอยู่ในตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยที่นำธรรมชาติกับการดำรงชีวิตมาผสมผสานกัน รวมทั้งแนวคิดในการนำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม กระบวนการวิจัยเริ่มจากการศึกษาธรรมชาติทางทะเล ได้ศึกษาถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ คลื่น ลม และทะเล การสร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรม และองค์ประกอบศิลป์ เพื่อค้นหาวิธีการใช้สีที่มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงของผู้วิจัยที่มีต่อธรรมชาติทาง ทะเล ผสมกับการศึกษาศิลปินในลัทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เพื่อศึกษาถึงเทคนิคต่าง ๆ ทั้งในเรื่อง การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านแสงเงา และสีที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติทางทะเล เมื่อศึกษาแล้ว ผลวิจัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ ตั้งไว้คือ ได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบจากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติทางทะเล นำเสนอผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ ให้สาธารณชนที่สนใจได้รับชม และเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้ชม และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละ ขึ้นไปพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ในอนาคตได้

คำสำคัญ: คลื่น ลม ทะเล ความรู้สึก อารมณ์ ธรรมชาติ จิตรกรรมร่วมสมัย จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ทะเล

¹ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Faculty of Fine and Applied Arts Chulalongkorn University.

*Corresponding author Email: Maya6103@gmail.com

2 | วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร

Abstract

“Wave, Wind, and Sea: From Emotions to Nature” is a creative research with an objective to, first, study possible development and expression of paintings. Second, to study paintings inspired by emotions toward nature and utilize acquired knowledge as a guideline to create this set of paintings.

Nature is essential to both technologies and aesthetics as it is a fundamental element of geology and geography which constitutes local identity and brand. As part of nature, human’s contact with nature influences our senses, resulting in diverse emotions such as delight, relaxation, relief, etc. As living in harmony with nature, researcher found these nature-inspired sensations in accordance with personal feelings as well as their application in paintings.

This research commenced with studying marine nature to, first, collect relevant information regarding the nature of wave, wind, and sea, the creation of paintings, and art compositions. Second, to identify which method of color appliance had an intrinsic impact on personal feelings toward marine nature. Later on, the study of artists with different philosophies was conducted to analyze the shading technique used to express feelings and the color usage derived from marine nature. As a result, this research allowed the researcher to create paintings–found captivating and inspiring by the audience– based on personal sensations toward marine nature. Furthermore, this acquired knowledge could be used for future development in painting and creativity.

Keywords: Wave, Wind, Sea, Feelings, Emotions, Nature, Contemporary painting, Landscape painting

บทนำ

ธรรมชาติ หมายถึง ธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิทยาการ และสุนทรียภาพ เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานที่สำคัญทางธรณีวิทยา และภูมิศาสตร์อันเป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ 1. ธรรมชาติที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงและฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้โดยระบบของตัวเอง เช่น ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ และอุทยานต่าง ๆ เป็นต้น 2. ธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เปลี่ยนแปลงหรือฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมไม่ได้เมื่อถูกทำลายก็จะหมดไป เช่น ภูเขา ถ้ำ น้ำตก หน้าผา หนองน้ำ ทะเล ทะเลสาบ หาดทราย โขดหิน และแหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์ เป็นต้น มนุษย์นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ การที่ได้เข้าไปสัมผัสกับธรรมชาติจึงทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกมีความสุข ผ่อนคลาย ได้ปลดปล่อยพลังงานที่มีอยู่ในตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยที่นำธรรมชาติกับการดำรงชีวิตมาผสมผสานกัน รวมทั้งแนวคิดในการนำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ธรรมชาติส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยและ

สามารถนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เป็นธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เปลี่ยนแปลงหรือฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมไม่ได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดไป และด้วยการดำรงชีวิตของผู้วิจัยมีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติทางทะเลมาตั้งแต่เกิด ไม่ว่าจะผ่านไบนานแค่ไหนอารมณ์ความรู้สึก ความผูกพันก็ยังคงอยู่ แค่คิดถึงรูปทรง อารมณ์ความรู้สึก บรรยากาศ กลิ่น สี เสียง ก็จะขึ้นมาในมโนสำนึกได้ตลอดเวลา ยกตัวอย่างเช่น ท้องทะเลที่มีเกลียวคลื่นกระทบกับโขดหิน เมื่อได้ไปสัมผัสกับบรรยากาศของธรรมชาติเป็นสิ่งที่ช่วยเยียวยาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ อีกทั้งยังมียะสำคัญเปรียบแทนตัวของผู้วิจัยในการดำเนินชีวิต เพราะเปรียบตัวผู้วิจัยดังคลื่นกระทบโขดหินซึ่งมองดูด้วยตาแล้วให้ความรู้สึกสวยงาม สดชื่น แต่ถ้าได้เข้าไปสัมผัสใกล้ ๆ อาจจะทำให้มีความรู้สึกกลัวขึ้นมาแทน เช่นเดียวกับผู้วิจัยภายนอกชีวิตจะดูสวยงามในทุกๆ ด้าน แต่ในความเป็นจริงนั้นชีวิตได้ผ่านอุปสรรคและเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย การใช้ชีวิตให้ประสบความสำเร็จตามสิ่งที่หวังนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย และชีวิตจะมีคุณค่าถ้าเราสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างในชีวิตไปได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาถ่ายทอดพลังในการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ โดยเปรียบเทียบทะเลคือผู้วิจัย และโชดหินเปรียบดังอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต นอกจากนี้ยังใช้สีเพื่อบ่งบอกถึงอารมณ์และสถานการณ์ที่พบเห็น นำเสนอแนวความคิดและศิลปะด้วยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาและการแสดงออกใหม่ ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้จากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์ของศิลปินในยุคสมัยต่าง ๆ
3. เพื่อพัฒนาระบบการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์ทะเล ตามแนวทางที่ได้เพื่อวิเคราะห์องค์ความรู้ของศิลปินยุคต่าง ๆ ผสมผสานกับแนวทางการรู้ความรู้อารมณ์ และความรู้สึกส่วนตัวของผู้วิจัย

นิยามคำศัพท์

คลื่น หมายถึง ปฏิกิริยาการเคลื่อนที่ที่เป็นผลจากการเคลื่อนไหวของน้ำทะเล โดยมีสาเหตุทั้ง เกิดจากลม แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด แผ่นเปลือกโลกใต้ท้องทะเล แรงดึงดูดจากดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เป็นต้น

ลม หมายถึง อากาศที่เคลื่อนที่ไปในทิศทางในแนวราบ

ทะเล หมายถึง ห้วงน้ำเค็มที่เว้งกว้างกว้างใหญ่ แต่เล็กกว่ามหาสมุทร

ความรู้สึก หมายถึง อารมณ์ที่ใจเรารู้สึก ส่วนใหญ่เป็นอิทธิพลมาจากความคิด เช่น ชอบ ไม่ชอบ โกรธ เป้อ กังวล สบาย ฯลฯ

อารมณ์ หมายถึง ประสบการณ์ในความรู้สึกนึกและอัตวิสัยที่ถูกกำหนดลักษณะเฉพาะโดยการแสดงออกทางจิตสรีรวิทยา ปฏิกริยาทางชีววิทยา และสภาพจิตใจ อารมณ์มักจะเกี่ยวข้องและถูกจัดว่ามีอิทธิพลซึ่งกันและกันกับพื้นอารมณ์ พื้นอารมณ์แต่กำเนิด บุคลิกภาพ นิสัย และแรงจูงใจ

ธรรมชาติ หมายถึง สำหรับบรรยายทุกสิ่งบน โลก ที่ไม่ได้ถูกสร้างโดยมนุษย์ อาทิเช่น มนุษย์ สัตว์ ภูเขาแม่น้ำ ต้นไม้ หรือฝน เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ

จิตรกรรมร่วมสมัย หมายถึง เป็นศิลปะพัฒนาไปตามสภาพแวดล้อม ความเปลี่ยนแปลงของชีวิต ความเป็นอยู่ ความรู้สึกนึกคิด และความนิยมในสังคม สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ใหม่ของวัฒนธรรมไทยอีกรูปแบบหนึ่งอย่างมีคุณค่าตามความนิยมของศิลปินแต่ละคน

จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ทะเล หมายถึง เป็นภาพที่แสดง ความงาม หรือความประทับใจในความงาม ของ ธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม ของศิลปินผู้วาด ภาพทิวทัศน์ยังแบ่งเป็นลักษณะต่าง

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาแนวคิดจากลัทธิที่มีอิทธิพลการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมทางธรรมชาติทั้งหมด 3 ลัทธิ คือ ลัทธิอิมเพรสชันนิสต์ ลัทธิศิลปะสมัยใหม่และลัทธิโรแมนติค นอกจากนี้ยังศึกษาเกี่ยวกับศิลปินที่สร้างจิตรกรรมเกี่ยวกับภาพทิวทัศน์และภาพธรรมชาติ ได้แก่ เทอร์เนอร์ (J.M.W. Turner), วินเซนต์ แวนโก๊ะ (Vincent Van Gogh) และ โมเนต์ (Claude Monet) เพื่อศึกษาแนวคิดและรูปแบบการสร้างสรรคผลงานและปรับใช้ให้สอดคล้องกับผลงานของผู้วิจัย จากนั้นศึกษาเรื่ององค์ประกอบศิลป์เพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยออกมาได้อย่างชัดเจนมากที่สุด เนื่องจากองค์ประกอบศิลป์มีส่วนช่วยในการถ่ายทอดอารมณ์ของศิลปินให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบจากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติ
2. นำเสนอผลงานจิตรกรรมสร้างสรรคให้สาธารณชนที่สนใจได้รับชม และเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้ชมได้
3. สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไปพัฒนาและต่อยอดความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในอนาคตได้

วิธีการศึกษา

1. รวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูลสถานที่ หาดพิทยา จังหวัดชลบุรี และหาดราไวย์จังหวัดภูเก็ต เป็นหมู่บ้านชาวประมง เยียบสงบ ชายหาดทอดยาวและมีโชดหินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ปัจจุบันพิทยาเป็นสถานที่พักตากอากาศมีชายหาดที่สวยงามรวมทั้งหมู่เกาะต่าง ๆ

4 | วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร

มากมายและศึกษาค้นคว้าด้วยนักท่องเที่ยวนั้น เช่นเดียวกันกับหาดราไวย์ จังหวัดภูเก็ต

1.2 การถ่ายภาพจากสถานที่จริง ผู้วิจัยเดินทางไปสถานที่จริงคือ หาดพิทยา เพื่อสัมผัสอารมณ์ความรู้สึกที่ตนเองได้สัมผัสสภาพบรรยากาศตรงหน้าและสำรวจมุมมองที่เหมาะสมเพื่อนำไปสร้างสรรค์ผลงาน

2. ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.1 การเลือกใช้วัสดุ การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมพื้นผิวของผลงานจิตรกรรมนิยมใช้ผ้าใบ (Canvas) เป็นพื้นฐานสำหรับผู้วิจัยใช้ผ้าใบซึ่งเฟรมเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งมีขนาดแตกต่างกันในแต่ละผลงาน การใช้สีบนผ้าใบค่อนข้างมีความหลากหลายและเป็นอิสระ โดยเลือกใช้สีอะคริลิก บนผ้าใบ (Acrylic on canvas)

2.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน พู่กัน, เกรียง, น้ำมันสน, อะคริลิก (Acrylic), สารผสมและทำละลายสำหรับสีอะคริลิก (Acrylic)

2.3 การทำภาพต้นแบบ

ภาพที่ 1 การทำภาพต้นแบบ 1
โดย ผู้วิจัย, 2561

ภาพที่ 2 การทำภาพต้นแบบ 2
โดย ผู้วิจัย, 2561

3. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ

จากข้อมูลที่รวบรวมในขั้นตอนการเตรียมงาน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ โดยผู้วิจัยทดลองลงสีบนกระดาษ เพื่อดูการดูกลิ่นกันระหว่างสี เป็นการทดลองสี การเลือกใช้สี ก่อนที่จะทำการนำสีที่ได้จากการทดลองจนเป็นที่พอใจแล้วลงบนเฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 3 ภาพการทดลองลงสีบนกระดาษ
โดย ผู้วิจัย, 2561

ภาพที่ 4 การลงรองพื้นและร่างภาพ
โดย ผู้วิจัย, 2561

3.1 ร่างภาพต้นแบบจากแนวความคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

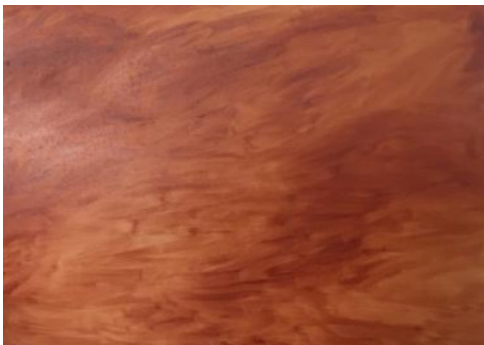
3.2 เตรียมเฟรมผ้าใบในขนาดที่กำหนด ร่างภาพลงบนเฟรมผ้าใบด้วยดินสอ จากนั้นรองพื้นด้วยสีน้ำตาลเป็นชั้นที่ 1 โดยนำสีน้ำตาลมาผสมกับน้ำมันลินสีด (Linseed oil) แล้วทาลงบนผ้าใบ

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ 1
โดย ผู้วิจัย, 2563

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ 4
โดย ผู้วิจัย, 2563

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ 2
โดย ผู้วิจัย, 2563

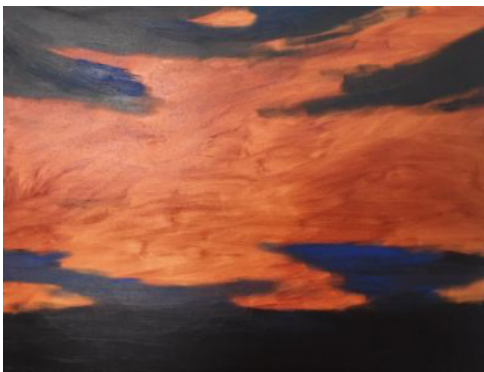
3.5 เก็บรายละเอียดแสงเงาจนเสร็จสมบูรณ์ และเตรียม
ความพร้อมในการนำเสนอผลงาน
3.6 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ 5
โดย ผู้วิจัย, 2563

3.3 ลงสีบนเฟรมผ้าใบที่ร่างไว้ให้สีเป็นชั้น ๆ เพื่อให้เห็น
ภาพชัดขึ้น

3.4 กำหนดแสงเงา มิติของภาพ โดยไล่ค่าน้ำหนักสีที่แตกต่าง
กันแบ่งแยกระหว่างท้องฟ้าและทะเล ระหว่างปฏิบัติงานคอย
รับฟังคำวิจารณ์และข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอน

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ 3
โดย ผู้วิจัย, 2563

ภาพที่ 10 wave 19
โดย ผู้วิจัย, 2563

แนวคิดและทฤษฎี

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.1 จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ (Landscape and seascape)

จิตรกรรมภาพทิวทัศน์ ทั้งทิวทัศน์ทางบกและทิวทัศน์ทางน้ำมีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยเฉพาะภาพเขียนจีนที่เรียกว่า Shanshui ซึ่งหมายถึงภูเขาและสายน้ำ (Mountain and stream) ในทางพุทธศาสนาภูเขาถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของพุทธปัญญา หรือการรู้แจ้ง (Enlightenment) การเฝ้าสังเกตธรรมชาติเพื่อยุติหน้กับปรากฏการณ์น่านปีการของธรรมชาติเป็นวิธีการและขั้นตอนแรกที่จิตรกรจีนสมัยโบราณเรียนรู้โลกภายนอก เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การมองเห็นและความรู้สึกต่อธรรมชาติในแง่มุมต่าง ๆ ออกมาเป็นผลงานศิลปะ ซึ่งในความรู้สึกของผู้อุปถัมภ์หรือผู้สะสมงานอาจจะเกิดความรู้สึกร่วม เมื่อเพ่งพิจารณาภาพเขียนนั้น ๆ จนถึงขนาดดื่มด่ำไปกับบรรยากาศของการสละทางโลกโลดเล่นไปสู่เส้นทางธรรมดูการป็นปายภูเขา สำหรับงานจิตรกรรมทิวทัศน์ที่อาจถือได้ว่าเป็นเสมือนหนึ่งจิตรกรรมนามธรรมที่เกิดขึ้นก่อนกาลคงจะต้องจับตาไปที่จิตรกรรมทั้งสีน้ำและสีน้ำมันหลายชิ้น เทอร์เนอร์ (J.M.W. Turner) จิตรกรชาวอังกฤษ ผู้ซึ่งเปลี่ยนสถานภาพของสีน้ำจากเป็นเพียงงานร่าง (Sketch) มาสู่การเป็นงานจริง (Finished works in their own right) ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 และส่งอิทธิพลอันใหญ่หลวงไปยังศิลปินอิมเพรสชันนิสม์ฝรั่งเศสในเวลาต่อมา (จิระพัฒน์ พิตร์ปริชา, 2545)

ผู้วิจัยนำเอาเทคนิคการถ่ายทอดมุมมองของทิวทัศน์ทะเลด้วยการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัย ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ทั้งอารมณ์เศร้า เหงา ตีใจ เสียใจ และมีความสุข โดยแสดงออกจากการเลือกใช้สีที่แปรเฉพาะตัวของผู้วิจัยที่ใช้สายตามองบรรยากาศทิวทัศน์ทางทะเล และนำเสนอออกมาด้วยความรู้สึกที่เป็นบรรยากาศทะเลแต่ไม่ได้เหมือนทุกรายละเอียด เช่น คลื่นที่กระทบโขดหิน ผู้วิจัยใช้สีที่แปรที่ไปตามความรู้สึกโดยไม่เก็บรายละเอียดที่เหมือนจริง เป็นต้น

1.2 อิทธิพลจากศิลปินที่สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมทิวทัศน์

ผู้วิจัยได้ศึกษากรรมวิธีการสร้างสรรค์จิตรกรรมทิวทัศน์ของศิลปินทั้ง 3 ท่าน แล้วเกิดแรงบันดาลใจกระตุ้นให้นำแนวคิดมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย คือ

1.2.1 เทอร์เนอร์ (J.M.W. Turner) นำแนวคิดการถ่ายทอดปฏิกิริยาของแสงและสีในธรรมชาติ ด้วยกรรมวิธีการวาด

ภาพสีน้ำมันอันปรากฏอัตลักษณ์ แปรกตา ใช้อุปกรณ์ในการวาดภาพทุกชนิด เช่น แปรงทาสีบ้าน พู่กัน เศษผ้า และเกรียง ศิลปินใช้ปลายพู่กันปาดสีหนา ๆ ลงบนผ้าใบเป็นชั้น ๆ เพื่อสร้างพื้นผิวที่นูนหนาเห็นเด่นชัด (พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 2547)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการใช้สีน้ำมันมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นการลดทอนรายละเอียดของภาพ รวมถึงลักษณะของสีและแสง ที่เต็มไปด้วยความคิดฝันเป็นทัศนภาพที่ขยายความ ลึกกลับและความสง่างามของธรรมชาติ ใช้สีหรือสีแปรแบบเฉียบพลัน เช่น โขดหิน ที่วาดแบบเฉียบพลันไม่ต้องเก็บรายละเอียดมากมาย บรรยากาศที่วาดเป็น ณ ช่วงเวลานั้น ๆ ที่ศิลปินถ่ายทอดออกมาแสงเงาและสีของคลื่นน้ำสะท้อนออกมาจากความรู้สึกของผู้วิจัย การสาดกระเซ็นของน้ำที่กระทบโขดหินแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างชัดเจน

1.2.2 วินเซนต์ แวนโก๊ะ (Vincent Van Gogh) แนวทาง

การสร้างสรรค์ผลงานของแวนโก๊ะ จะมองธรรมชาติด้วยความหลงใหลและบางครั้งถือธรรมชาติเป็นตัวแทนแห่งความขมขื่น ความซื่อสัตย์ต่อธรรมชาติด้วยสายตาทำให้ปรากฏออกมาเกินความเป็นจริงและบางครั้งเปลี่ยนเนื้อหา แต่ไม่ได้ลอกเลียนแบบธรรมชาติ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากอารมณ์ความรู้สึก เขาเป็นคนช่างสังเกต อารมณ์อ่อนไหว และจุดเด่น คือ มีรอยฝีแปรงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 2547)

ผู้วิจัยนำเอาเทคนิคการถ่ายทอดมุมมองของทิวทัศน์ทะเลด้วยการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัย ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน มีทั้งอารมณ์เศร้า เหงา ตีใจ เสียใจ และมีความสุข โดยแสดงออกจากการเลือกใช้สีที่แปรเฉพาะตัวของผู้วิจัยที่ใช้สายตามองบรรยากาศทิวทัศน์ทางทะเล และนำเสนอออกมาด้วยความรู้สึกที่เป็นบรรยากาศทะเลแต่ไม่ได้เหมือนทุกรายละเอียด เช่น คลื่นที่กระทบโขดหิน ผู้วิจัยใช้สีที่แปรที่ไปตามความรู้สึกโดยไม่เก็บรายละเอียดที่เหมือนจริง เป็นต้น

1.2.3 โมเนต์ (Claude Monet) นำแนวคิดการใช้แสง

และสี โดยใช้สีคู่ตรงข้าม ให้ความสำคัญกับสี มากกว่ารูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งแสดงออกถึงความตรงไปตรงมา การลงสีไปตามความรู้สึกโดยอ้างอิงจากความรู้สึกมากกว่าบรรยากาศความเป็นจริง สีที่ใช้เป็นสีที่มีความบริสุทธิ์ปราศจากการใช้สีที่เกิดจากการผสมกันและทิ้งรอยพู่กันอย่างสนุกสนาน (พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 2547)

ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น การแสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกลงไปในบรรยากาศ สีที่ใช้ก็เป็นสีสดที่ตัดกันโดยไม่เน้นความเหมือนจริงจนเกินไป ทั้งบรรยากาศ โขดหิน น้ำและคลื่นที่กระทบฝั่ง เป็นการใช้แสง สี และอารมณ์ความรู้สึกช่วงเวลานั้น ๆ โดยใส่ความสนุกสนานผสมผสานไปกับการใช้แสงและสี ผู้วิจัยจะเน้นการเขียนภาพที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกมากกว่ารายละเอียดรูปร่างและพื้นผิวของภาพ เป็นการวาดภาพจากความประทับใจในสิ่งที่เห็นของศิลปิน แทนที่จะพยายามทำให้เหมือนจริงตามธรรมชาติ เป็นการเลือกสีที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกออกมาอย่างแท้จริง

1.3 ลัทธิทางศิลปะที่นำเสนอภาพจากธรรมชาติ

1.3.1 ศิลปะลัทธิสำแดงพลังอารมณ์ (Expressionism)

เอ็ดชเพอร์ซันนิสม์ปรากฏในงานศิลปะหลายรูปหลายแบบที่รวมทั้ง จิตรกรรม วรรณกรรม การละคร ภาพยนตร์ สถาปัตยกรรม และดนตรี และมักจะเป็นคำที่มีนัยยะถึงอารมณ์รุนแรงภายใน และในช่วงเวลาเดียวกันกับที่กลุ่มโฟวิสต์ (Fauvist) อูบติซันที่ฝรั่งเศสและเยอรมัน ก็มีกลุ่มเอ็ดชเพอร์ซันนิสม์เกิดขึ้นมาใหม่เหมือนกัน ศิลปินที่มีชื่อเสียง เช่น รู โอลท์ (Rouault) โคคชกา (Kokoschka) เดียโก ริเวรา (Diego Rivera) และ บลูม (Blume) โดยศิลปินกลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลแนวคิด คตินิยมจาก วินเซนต์ แวนโก๊ะ และพอล โกแกง (Paul Gauguin) โดยตรง คือ การแสดงออกถึงอารมณ์ภายในอันเร้าร้อนรุนแรง การใช้สีและการตัดเส้นรอบนอก เพื่อให้รูปทรงเด่นชัดและแข็งแกร่ง พวกเขาสะท้อนแนวคิดที่เกี่ยวกับสังคม และความเป็นจริงในสังคม ความประทับใจในธรรมชาติ ขาดลงดับพลังทั้งความรู้สึกรุนแรง บำระทำ เกลียดชัง ทารุณ ความเจ็บปวดทรมานร่างกาย ทรมาน นำเกลียดน่ากลัว เป็นการมองโลกในแง่ร้าย มีความเชื่อมั่น แสงสี การรับรู้โลกภายนอก ตอบสนองด้วยความรู้สึกของตนเอง (ศิลปะอัตวิสัย) ต่างจากโฟวิสต์ ซึ่งพวกเขาคิดว่าศิลปกรรมของยุโรปโดยทั่วไปมีแนวโน้มการแสดงออกไปในด้านที่หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับความจริง ศิลปินต่างแสวงสร้างและปิดบังโลกแห่งความเป็นจริง คำนึงถึงความงามแต่อย่างเดียว ทำให้มันดูสง่าเป็นของเข้าใจยาก (ซวพล จิงสมาน, 2559)

ผู้วิจัยได้แนวคิดในการถ่ายทอดสีสันทันด้วยการปาดป้ายสีหนาอย่างรวดเร็วแสดงพลังอารมณ์จากตัวศิลปินในเวลาช่วงบ่ายไปจนถึงช่วงเย็น เป็นการสื่อสารอารมณ์ในรูปแบบที่แสดงออกถึงตัวตนของผู้วิจัยที่บางอารมณ์รู้สึกเฉื่อยชาติดกับความรู้สึกตื่นเต้น

กระตือรือร้น และเจียบเหงารวมอยู่ด้วย ช่วงเวลาดังกล่าวการหักเหของแสงมีความชัดเจนในทุกรูปแบบโดยใช้สีน้ำมัน หลากหลายสีสันทัน สีส้ม สีเขียว สีน้ำตาล สีเหลือง สีชมพูและสีม่วงอย่างลงตัว กล่าวได้ว่าทุกเฉดสีผสมผสานให้เกิดความงดงามอย่างยิ่งต่อผลงานที่เสนอ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง

1.3.2 ศิลปะสมัยใหม่ (Modern art)

ศิลปะสมัยใหม่ เป็นคำที่ใช้เรียกการสร้างงานศิลปะตั้งแต่ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงประมาณคริสต์ทศวรรษ 1970 โดยการเป็นงานที่มีลักษณะเป็นสากล และเป็นแบบอย่างของแต่ละบุคคลมากกว่าที่จะเป็นแบบอย่างศิลปะแห่งแคว้นซึ่งเป็นแบบที่มีความแตกต่างกันจนยากที่จะกล่าวอย่างผิวเผินได้ชัดและเทคนิคใหม่ ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งผลผลิตของเครื่องจักรกลได้สะท้อนไปสู่งานศิลปะทำให้รูปแบบของศิลปะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน ความรู้ทางด้านจิตวิทยาและฟิสิกส์ได้จัดแจงรูปแบบความคิดของศิลปินที่มีต่อมนุษย์และโลกทางกายภาพขึ้นใหม่

จากลักษณะสำคัญของงานศิลปะสมัยใหม่ ทำให้ผู้วิจัยนำประสบการณ์โดยตรงมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ซึ่งผู้วิจัยได้นำประสบการณ์ชีวิตโลดแล่นที่ผ่านมาเหล่านั้นที่บางครั้งแสดงออกได้ มาแสดงออกในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ใช้ความอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่สามารถพูดออกมาได้ถ่ายทอดออกมาผ่านการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งความรู้สึกปะทุออกมา ความรู้สึกอ่อนแอ และความเจ็บเหงาในชีวิต เป็นต้น

1.3.3 ศิลปะยุคโรแมนติก หรือ ศิลปะจินตนิยม (Romanticism)

ลัทธิโรแมนติกเป็นแนวคิดมากกว่าเป็นแบบอย่างลัทธิชาร์ล โบเดอลแอร์ (Charles Boudelaire) เรียกมันว่าเป็น “สภาวะหนึ่งของอารมณ์” เป็นการเน้นถึงประสบการณ์แห่งความรู้สึกเหนือสิ่งอื่นใดแนวทางแห่งโรแมนติกนั้นเป็นทั้งปฏิกิริยาต่อต้านสถาบัน ไม่ว่าจะเป็นวงการศาสนา อำนาจอรัฐที่ถูกครอบงำโดยชนชั้นสูง ลัทธิโรแมนติกยังก่อให้เกิดการพัฒนาการของแนวทางจิตรกรรมทิวทัศน์แนวต่าง ๆ ดังเช่นภาพที่แสดงถึงสภาวะแห่งจิตใต้สำนึก และความสยองขวัญของฟายูร่า หรือการถล่มทลายของภูเขาไฟซึ่งถูกนำเสนอโดยเทอเนอร์ (Turner) คตินิยมแนวโรแมนติกที่เกี่ยวกับการกลับไปสู่ธรรมชาตินั้นยังรวมถึงธรรมชาติ แห่งความเป็นมนุษย์อีกด้วย ดังเช่นการแสดงอาการอย่างธรรมชาติที่เป็นอิสระและฉับ

8 | วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร

พลันที่ถูกนำเสนอการสร้างงานศิลปะสามารถกล่าวได้ว่าศิลปินโรแมนติคเป็นนักแสวงหาผู้หลงใหลประสบการณ์เร้าอารมณ์ ผลกระทบที่เกิดจากแนวคิดแบบโรแมนติคต่อวัฒนธรรมตะวันตกนั้นเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง (นรินทร์ รัตนจันทร์, 2555)

ศิลปินในลัทธินี้จะไม่วาดภาพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนานิยายกรีกหรือโรมันโบราณ แต่จะวาดเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ วรรณคดี หรือเรื่องราวอื่น ๆ ทั้งในประเทศและนอกประเทศที่ตนเองรู้สึกสะเทือนใจ วาดภาพด้วยหลักกายวิภาคอย่างถูกต้องแม่นยำ การจัดวางท่าทางของคนจะแสดงถึงความเคลื่อนไหวอย่างมีพลัง (จรรยา อรัญยะนาถ, 2555)

สรุปว่า ผู้วิจัยได้นำเทคนิคและแนวคิดมาใช้ในการสื่อสารผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทั้งในเรื่องของการเลือกใช้สี เทคนิคการบอกเล่าเรื่องราวที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยที่ได้พบเจออุปสรรคเรื่องราวต่าง ๆ จนสามารถฝ่าฟันอุปสรรคไปได้จึงประสบความสำเร็จ โดยนำมาถ่ายทอดผ่านผลงานจิตรกรรม ซึ่งผลงานที่สร้างสรรค์จะเป็นการลดทอนรายละเอียดของภาพลักษณะของสีและแสง ที่เต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกจิตใต้สำนึกของผู้วิจัยและเป็นทัศนภาพที่ขยายความงดงามของธรรมชาติให้ประจักษ์

2. องค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม

2.1 องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

องค์ประกอบของศิลปะประกอบขึ้นจากหลากหลายที่มา แต่จะมีส่วนสำคัญเพียง 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งมาจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ต้องรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่ง (รูปทรง) ส่วนที่สอง คือองค์ประกอบนามธรรม (เนื้อหา)

2.1.1 รูปทรง มองเห็นและรับรู้ได้ในงานศิลปะ สามารถทำให้เกิดเนื้อหาขึ้นกับตัวรูปทรงเองได้ ซึ่งรูปทรงกับเนื้อหาหากแยกออกจากกันหรือมีเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งก็ไม่อาจเรียกว่าศิลปะได้ รูปทรงองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ

2.1.1.1 โครงสร้างทางรูป การรวมตัวกันของทัศนธาตุเป็นผลงานที่มีความกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว (Unity)

2.1.1.2 โครงสร้างทางวัตถุ วัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์รูป เช่น ไขมัน หิน ดิน ทราย ทอผ้า ฯลฯ

2.1.2 เนื้อหา ตรงข้ามกับรูปทรงที่สามารถรับรู้ผ่านการสัมผัสได้เป็นองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมมาเป็นส่วนเติมเต็มให้ผลงานศิลปะจะเกิดความกระจำ เกิดความเข้าใจจากการรับรู้ทางรูปทรงมากยิ่งขึ้น นอกจากเนื้อหายังมี เรื่องและแนวเรื่อง ซึ่งทั้งสาม

อย่างก็จะมีเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอยู่

องค์ประกอบศิลป์ เป็นส่วนที่ส่งเสริมให้ผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพราะมีหลักการต่าง ๆ ให้ผู้สร้างสรรค์ได้ยึดและปรับแก้ผลงานให้สอดคล้องกับหลักการทางศิลปะต่าง ๆ เพื่อเป็นส่วนส่งเสริมให้ผลงานมีคุณค่าในด้านของความงามและสุนทริยภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งหลักการต่าง ๆ ที่ปรากฏล้วนเคยเกิดขึ้นมาแล้วตามลัทธิศิลปะต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างและมีเอกลักษณ์รูปแบบเป็นของตนเอง (ชลูด นิ่มเสมอ, 2553)

สรุปว่า อิทธิพลจากลัทธิทางศิลปะที่ปรากฏในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของผู้วิจัย ล้วนแล้วแต่มีความเกี่ยวข้องและพัฒนาทั้งในเรื่องกระบวนการคิด แนวความคิด รูปแบบผลงาน และเทคนิคต่าง ๆ จะถูกนำเสนอออกมาผ่านความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ ความรู้สึก และความลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ เป็นการแสดงพลังที่ซ่อนอยู่ภายในออกมาสู่ภายนอกในแนวทางที่สร้างสรรค์ ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานออกมาเป็นตัวแทนในการสื่อสารกับผู้ชมงาน

3. สรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

คลื่น/ลม/ทะเล: จากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติสู่ผลงานจิตรกรรม คือ การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ ที่แสดงออกถึงพลังอารมณ์ที่อยู่ภายในจิตใจของผู้วิจัยในช่วงเวลานั้น ๆ เป็นการนำพลังที่อยู่ในตัวตนออกมาถ่ายทอดผ่านความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ และความรู้สึก

ธรรมชาติส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยและสามารถนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเป็นธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เปลี่ยนแปลงหรือฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมไม่ได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดไป และด้วยการดำรงชีวิตของผู้วิจัยมีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติทางทะเลมาตั้งแต่เกิด ไม่ว่าจะผ่านไปนานแค่ไหนอารมณ์ความรู้สึก ความผูกพันก็ยังคงอยู่ หากคิดถึงรูปทรง อารมณ์ความรู้สึก บรรยากาศ กลิ่น สี เสียง ก็จะทำให้จิตใจสงบได้ตลอดเวลา

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ เป็นการสร้างสรรค์ที่ละทิ้งความละเอียด ความเหมือนจริงตามธรรมชาติที่ตาเห็น เพื่อได้ผลลัพธ์ในลักษณะของสีและแสงเงา สำหรับสีและเทคนิคผู้วิจัยใช้น้ำมันในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยวาดจากแนวคิดที่ฉับพลันเพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก และแนวคิดอย่างชัดเจน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปินในยุคต่าง ๆ ที่ได้แสดงออกมาผ่านผลงานทางศิลปะที่ได้ศึกษาข้อมูล

รายละเอียด ผู้วิจัยจึงได้นำมาถ่ายทอดพลังในการสร้างสรรค์งาน ศิลปนิพนธ์ โดยเปรียบคลื่นทะเลคือผู้วิจัย และโชดหินเปรียบตั้ง อุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต นอกจากนี้ยังใช้สีเพื่อบ่งบอกถึงอารมณ์ และสถานการณ์ที่พบเห็น นำเสนอแนวความคิดและศิลปะด้วย เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก ผ่านการสร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ

ผลงานศึกษา

1. การพัฒนาผลงานชุดทดลอง

แนวคิดหลักมาจากการที่ตัวของผู้วิจัยนั้น เกิดและเติบโต ที่ภาคใต้ จึงทำให้เกิดความรักและผูกพันกับทะเลเป็นอย่างมาก จึงอยากนำเสนอบรรยากาศ และอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อทะเลในช่วงเวลาต่าง ๆ ออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมโดยได้ศึกษาทดลอง วาดจากผลงานของศิลปินเป็นแบบอย่างและวาดจากภาพถ่าย จากสถานที่จริง

ภาพที่ 11 ภาพทดลอง 1
โดย ผู้วิจัย, 2560

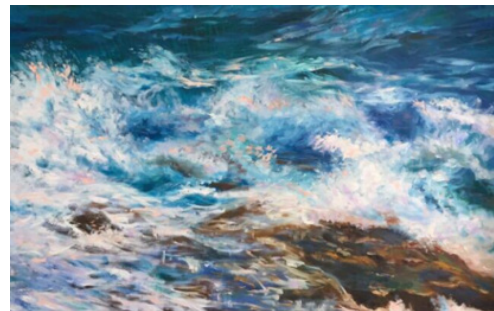
ภาพที่ 12 ภาพทดลอง 3
โดย ผู้วิจัย, 2560

อภิปรายการสร้างสรรค์ (ภาพที่ 11-12) ผู้วิจัยถ่ายภาพ มาวาดทดลองสีน้ำมัน เป็นผลงานการสร้างสรรค์ชุดทดลองเริ่มต้น เพื่อทดลองการใช้สีน้ำมันและการลงสีให้เกิดบรรยากาศ

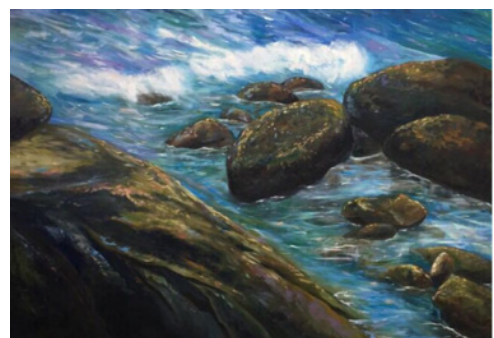
สรุปผลงานชุดทดลอง อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำ ว่า ควรเพิ่มเติมในส่วนของอารมณ์และความรู้สึกหรือความหมายที่มีนัยยะมากขึ้น เพราะภาพจิตรกรรมที่ออกมาตอนนี้ เหมือนภาพ วิถีธรรมดาทั่วไป

2. ผลงานปฏิบัติจริง

หลังจากได้ศึกษาการเขียนภาพทิวทัศน์ทะเล จากการ มองทัศนียภาพจริงและวาดจากภาพถ่าย ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจ ที่จะถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อช่วงเวลาที่เราวาดภาพที่ผู้วิจัย เกิดความประทับใจ ต่ออารมณ์อันหลากหลายที่ปรากฏให้เห็น จากธรรมชาติ

ภาพที่ 13 wave 14
โดย ผู้วิจัย, 2562

ภาพที่ 14 wave 17
โดย ผู้วิจัย, 2562

อภิปรายการสร้างสรรค์ (ภาพที่ 13) ภาพนี้ผู้วิจัย ต้องการแสดงให้เห็นถึงพลังที่ส่งผ่านออกมาจากคลื่นที่กระทบ โชดหิน ใช้เทคนิคการวาดแบบฉับพลัน การป้ายปาดสีที่ได้รับ

รู้ถึงการสาดซัดอย่างแรงของน้ำ และใช้เทคนิคการแทรกสีเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความกลมกลืนของภาพ โดยใช้สีโทนเย็น

อภิปรายการสร้างสรรค์ (ภาพที่ 14) ภาพนี้ผู้วิจัยต้องการสื่อให้เห็นถึงคลื่นที่สงบ เปรียบได้กับการก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรค มีการจัดวางองค์ประกอบแบบเน้นระยะหน้าและระยะกลาง และแทรกสีเข้าด้วยกัน ระบายสีเป็นชั้น ๆ ไม่รุนแรงและไม่ฉับไวเหมือนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ที่ผ่านมา โดยจะเน้นไปที่การเก็บรายละเอียดและสีสันทัน ซึ่งต้องการให้ผู้รู้สึกสงบมากกว่าชิ้นอื่น

3. ผลงานศิลปนิพนธ์ “คลื่น/ลม/ทะเล: จากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติสู่ผลงานจิตรกรรม”

ภาพที่ 11 ภาพทดลอง 1
โดย ผู้วิจัย, 2560

ภาพที่ 12 ภาพทดลอง 3
โดย ผู้วิจัย, 2560

อภิปรายการสร้างสรรค์ (ภาพที่15) ภาพนี้ผู้วิจัยสื่อถึงพลังของคลื่นน้ำที่ซัดเข้าหาโขดหินอย่างแรง และเกิดเป็นพื้นที่ของคลื่นที่กระเจายออกไปรอบทิศทาง เหมือนกับการเผชิญกับ

ปัญหาและอุปสรรค และต้องการให้เกิดเป็นพื้นผิว มีความหนาของสี และใช้เทคนิคการสาดสีอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดเป็นการกระเซ็นอย่างแรงของน้ำทะเล

อภิปรายการสร้างสรรค์ (ภาพที่16) ผลงานชิ้นนี้ผู้วิจัยเลือกใช้สีโทนร้อนเป็นหลัก ร่วมกับใช้สีโทนเย็น เน้นไปที่ความกดดัน ซึ่งขัง และการบีบอัดที่ต้องการจะพุ่งออกมา เป็นความรู้สึกสงบนิ่งก่อนที่พายุใหญ่จะเกิดขึ้น โดยเน้นการทาสีเป็นชั้น ๆ แบบหนา ๆ ส่วนเทคนิคที่ใช้เป็นการป้ายปาดสีทำให้เกิดการกระเซ็นของน้ำทะเล

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง คลื่น/ลม/ทะเล: จากอารมณ์ความรู้สึกต่อธรรมชาติสู่ผลงานจิตรกรรม ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานซึ่งได้ศึกษาในเรื่องของแสง สี บรรยากาศ และองค์ประกอบของภาพที่เกี่ยวข้องทะเล โดยที่พยายามสื่อออกมาให้สะท้อนการต่อสู้ดิ้นรนของชีวิตมนุษย์และสรรพสิ่งให้บรรลุเป้าหมาย โดยเปรียบอุปสรรคเป็นดั่งโขดหิน และเป็นพลังให้กับทุกคนในการฝ่าฟันอุปสรรค ส่วนเทคนิคเป็นการถ่ายทอดพลังอารมณ์ออกมาจากการป้ายปาดสีแบบฉับพลัน มีการแทรกสีในบรรยากาศที่เกิดจากการได้ศึกษาทฤษฎีสีของโมเนต์ นอกจากนี้ยังได้มีการตัดทอนและจัดองค์ประกอบให้แตกต่างจากภาพที่ผู้คนเคยพบเห็น องค์ประกอบศิลป์ที่ผู้วิจัยใช้คือการนำภาพทัศนียภาพที่พบเห็น และเกิดความประทับใจ จึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ โดยนำมาตัดทอนรายละเอียดพร้อมแทรกสีที่เกิดความความนึกคิดของผู้วิจัย ซึ่งผลงานแต่ละภาพจะมีการจัดองค์ประกอบที่แตกต่างกันโดยเน้นเส้นนำสายตาที่มีเส้นเฉียงเป็นจุดเด่น รวมถึงการเคลื่อนไหวของน้ำที่กระเซ็นจนเป็นละอองของคลื่น พื้นผิวของหินที่มีลักษณะเป็นภาพนูนต่ำเพื่อให้รู้สึกถึงผิวสัมผัสที่สมจริง

ผู้วิจัยได้ซึมซับถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้วิจัยมีต่อทะเลจากช่วงเวลาต่าง ๆ โดยศึกษารายละเอียดของคลื่น ลม ทะเลจากการเคลื่อนไหวของน้ำทะเลที่มากระทบโขดหินในแต่ละช่วงเวลา ในสถานที่แต่ละแห่งรวมทั้งบรรยากาศในช่วงเวลาพระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก รวมไปถึงแสงเงา และแสงสีต่าง ๆ ในบรรยากาศของธรรมชาติท้องทะเลและจินตนาการของผู้วิจัย

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานของศิลปิน ทั้งเทคนิคการป้ายแปดแบบฉับพลัน พื้นผิวของรอยฝีแปรง และทฤษฎีต่าง ๆ อีกทั้งรอยฝีแปรงที่ทั้งพื้นผิวของสี เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ผู้วิจัยได้พบว่า การนำทฤษฎีสี และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำ ทฤษฎีการใช้สีของโมนีท์กับแวโนโกมาใช้ซึ่งเทคนิคที่ใช้คือการ ป้ายแปดสี แบบฉับพลันเพื่อให้เกิดพื้นผิวที่เสมือนจริงกับคลื่น และโชติหิน มาสร้างสรรค์ในผลงานทำให้มีการผสมผสานกันได้อย่างลงตัวตามจิตใต้สำนึกของผู้วิจัย และส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัย ผลงานของผู้วิจัยมุ่งสร้างสรรค์ทฤษฎีการสร้างบรรยากาศ แสงสี ที่อิงหลักวิทยาศาสตร์ นำแนวคิดและเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้นั้นและได้นำมาประยุกต์ใช้จากการกระทบของแสงที่รวมความหลากหลายของสีเส้นเข้าด้วยกัน จากแสงในช่วงเวลาต่างๆ จึงได้ภาพผลงานจิตรกรรมในแต่ละภาพที่มีแสงตกกระทบแตกต่างกัน ทำให้มีความแตกต่างในเรื่องของอารมณ์และความหมายของแต่ละภาพได้ศึกษามาอย่างต่อเนื่อง รวมกับอารมณ์ความรู้สึกและจิตใต้สำนึก เป็นอัตลักษณ์การเปรียบเปรยให้เกิดพลังบวก โดยการเปรียบผู้วิจัยเป็นเหมือนน้ำทะเล ที่พบเจออุปสรรคคือ โชติหิน และสามารถก้าวผ่านไปได้ เปรียบดังชีวิตของคนเราที่ไม่ว่าจะพบเจออุปสรรคใด ๆ ก็สามารถที่จะเรียนรู้แล้วก้าวผ่านไปได้ นอกจากนี้การได้ศึกษาแนวความคิดของศิลปิน เช่น เทอร์เนอร์ (J.M.W. Turner) จากการวาดแบบฉับพลัน ณ เหตุการณ์ตอนนั้น และทฤษฎีการหักเหของแสงในช่วงเวลาต่าง ๆ ของ โมนีท์ (Claude Monet) ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ได้ถ่ายทอดผลงานออกมาได้อย่างที่ต้องการ กล่าวคือ ทุกผลงานที่นำเทคนิคมาประยุกต์ใช้นั้นสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคที่ได้ศึกษามาจากศิลปิน รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกของจิตใต้สำนึก (Unconscious) ของผู้วิจัยออกมาเป็นพลังความงามของท้องทะเล

ผลงานของผู้วิจัยมีความแตกต่างกับตัวผลงานของศิลปินคือ ผลงานของศิลปินจะสื่อถึงเหตุการณ์สะท้อนอารมณ์ที่มีต่อตัวของศิลปินในแต่ละยุคสมัย ต่างจากผลงานของผู้วิจัยได้นำ

เอาอารมณ์ความรู้สึกที่มีความผูกพันต่อธรรมชาติมาถ่ายทอดผ่านผลงานจิตรกรรม โดยใช้องค์ประกอบที่ได้พบเห็นตั้งแต่เยาว์วัย มาสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการคิด และวิเคราะห์ในเรื่องของแสงสี ที่มีความหมายปรัชญาชีวิตแฝงไว้ในแต่ละชิ้นงาน แฝงปรัชยานั้นคือการมีความเพียรสม่ำเสมอมีวิริยะ อุตสาหะต่อเนื่อง เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คนเราประสบความสำเร็จในชีวิตแห่งความสำเร็จ ในเรื่องของอุปสรรคที่ผู้วิจัยได้เคยประสบพบเจอกับตนเอง และก้าวข้ามอุปสรรคทั้งหมดมาได้ด้วยทัศนคติที่ดีจนประสบความสำเร็จ และผู้วิจัยได้ค้นพบว่าเมื่อได้นำจิตนึกคิดรวมเข้ากับอารมณ์ความรู้สึกทำให้การสร้างสรรค์ผลงาน จึงมีความลึกซึ้งมากขึ้นและเกิดการพัฒนาเทคนิคใหม่ ทั้งในเรื่องของการใช้สีและพื้นผิว ที่ไม่เคยได้สร้างสรรค์มาก่อนทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ขึ้นกับผลงานในชิ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่คือการถ่ายทอดผลงานออกมาในรูปแบบวิชาการ เนื่องจากผลงานวิจัยเป็นการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของผู้วิจัย ซึ่งสามารถนำทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่อนำมาขยายและต่อยอดการสร้างสรรค์และการวิเคราะห์อารมณ์ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะมองภาพทิวทัศน์และภาพธรรมชาติ หรือสามารถนำทฤษฎีทางจิตวิทยาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลงานของผู้วิจัยเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ให้มีน้ำหนักและความหนักแน่นทางวิชาการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องของผู้ที่อยากสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยนำเอาอารมณ์ความรู้สึกมาถ่ายทอดในผลงาน และนำนักทฤษฎีของศิลปินในยุคต่างๆมาเชื่อมโยงได้ เพราะการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมนั้น ต้องได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจที่เกิดจากสิ่งรอบตัวของศิลปิน เพื่อนำมาถ่ายทอดอย่างลึกซึ้งจนเกิดเป็นผลงานจิตรกรรม และผลงานของผู้สามารถเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่มีความสนใจและอยากถ่ายทอดเรื่องราวความผูกพันที่มีต่อธรรมชาติให้กับคนรุ่นหลังได้

บรรณานุกรม

- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. (2545). *โลกศิลปะศตวรรษที่ 20* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- จรรย์ยศ อรัณยะนาค. (2555). *ประวัติศาสตร์ศิลป์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). สมุทรปราการ: โครงการสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. (2547). *ประวัติศาสตร์ทัศนศิลป์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลูด นิยมเสมอ. (2553). *องค์ประกอบของศิลปะ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- ชวพล จิงสมาน. (2559). *เอ็กซเพรสชันนิสม์ (Expressionism)*. สืบค้นจาก <http://worldcivil14.blogspot.com/2014/03/expressionism.html>